

## ΕΙΣΗΓΗΣΗ

επί του υπ' αριθ. 4 θέματος ημερήσιας διάταξης της από 11-06-2019 συνεδρίασης του Δ.Σ. της Ε.Α.Ν.Δι.Θ. με τίτλο «Διορισμός επιτυχόντων δοκίμων δικαστικών πληρεξουσίων ΝΣΚ»,

του Δημητρίου Νταφόπουλου, μέλους του Δ.Σ.

**1.** Το **Νομικό Συμβούλιο του Κράτους** (εφεξής: ΝΣΚ) αποτελεί ενιαία, ανώτατη αρχή του κράτους υπαγόμενη απευθείας στον Υπουργό Οικονομίας και Οικονομικών με κυριότερες αρμοδιότητες μεταξύ άλλων τη δικαστική εκπροσώπηση του Δημοσίου ενώπιον εθνικών, ευρωπαϊκών και διεθνών δικαστηρίων, την έκδοση γνωμοδοτήσεων σε ερωτήματα της διοίκησης και τη νομοτεχνική υποστήριξη της διοίκησης κατά την κατάρτιση σχεδίων νόμων και κανονιστικών πράξεων. Η συγκρότηση και λειτουργία του διέπεται από το αρ. 100Α του Συντάγματος, τις διατάξεις του Ν. 3086/2002 και τις διατάξεις του Π.Δ. 238/2003.

**2.** Το **κύριο προσωπικό** (λειτουργοί - μέλη) του ΝΣΚ συνδέεται προς αυτό με ιδιαίτερη, έμμισθη, δημόσια υπηρεσιακή σχέση. Για τη **στελέχωση** των δομών του ακολουθούνται τα εξής στάδια: α) Προκηρύσσεται ειδικός διαγωνισμός με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών, κατόπιν εισήγησης του Προέδρου του ΝΣΚ. Η σχετική απόφαση περιλαμβάνει τον αριθμό των θέσεων που πρόκειται να καλυφθούν (αρ. 16 παρ. 1 Π.Δ. 238/2003) και δημοσιεύεται όπως προβλέπεται στο νόμο. Δικαίωμα συμμετοχής στο διαγωνισμό έχουν δικηγόροι ή δικαστικοί λειτουργοί που συμπληρώνουν τις σχετικές τυπικές και ουσιαστικές προϋποθέσεις, β) Ο διαγωνισμός διενεργείται σε ένα προκριματικό (γραπτό) και σε ένα τελικό (προφορικό) στάδιο, κατά τα οποία εξετάζονται οι υποψήφιοι σε μία ευρεία ύλη νομικών αντικειμένων και βαθμολογούνται από την οικεία Επιτροπή Διαγωνισμού. **Θεωρείται επιτυχών στο διαγωνισμό ο υποψήφιος που έλαβε τελικό βαθμό τουλάχιστον οκτώ (8)** (αρ. 29 παρ. 1 εδ. β' Π.Δ. 238/2003), γ) Η Επιτροπή Διαγωνισμού συντάσσει πίνακα επιτυχόντων, ο οποίος δημοσιεύεται όπως προβλέπεται στο νόμο. Η σειρά διορισμού των επιτυχόντων καθορίζεται από τη σειρά κατάταξής τους στον πίνακα, δ) Οι επιτυχόντες διορίζονται στο βαθμό του Δόκιμου Δικαστικού Πληρεξουσίου με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών και ακολούθως αποδέχονται τον διορισμό τους με την ορκωμοσία τους ενώπιον του Προέδρου του ΝΣΚ.

**3.** Από την επισκόπηση της διαδικασίας αυτής προκύπτει η εξής **αντίφαση**:

- από τη μία πλευρά, **η επιτυχία στο διαγωνισμό αποσυνδέεται από τον αριθμό των κενών οργανικών θέσεων** που πρόκειται να καλυφθούν με τη σχετική διαδικασία. Αυτό προκύπτει: α) από το γεγονός ότι ο καθορισμός των επιτυχόντων διενεργείται αποκλειστικά και μόνο στη βάση της τελικής βαθμολογίας αυτών και όχι στη βάση του αριθμού των προκηρυσσόμενων θέσεων, β) από το γεγονός ότι θέσεις που κενώνονται ή συνιστώνται μέσα σε ένα έτος από τη δημοσίευση του πίνακα των επιτυχόντων καλύπτονται από τον πίνακα και με τη σειρά της εγγραφής τους (αρ. 31 παρ. 1 εδ. β' Π.Δ. 238/2003),

- από την άλλη πλευρά, η ισχύς του πίνακα ορίζεται και δη νομοθετικά για πολύ μικρό χρονικό διάστημα, δηλαδή **για ένα έτος από τη δημοσίευσή του** στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης (αρ. 30 παρ. 2 εδ. β' Π.Δ. 238/2003).

**Κατά συνέπεια, από το συνδυασμό των διατάξεων αυτών είναι πολύ πιθανό ορισμένοι υποψήφιοι να κριθούν ως «επιτυχόντες» κατά τη διενέργεια του διαγωνισμού, αλλά τελικά να μην διοριστούν λόγω λήξης της ισχύος του πίνακα μετά από μόλις ένα έτος.**

**4.** Πράγματι, στην περίπτωση αυτή έγιναν τα ακόλουθα:

Κατόπιν της με αριθ. πρωτ. 132117/03-09-2018 εισήγησης του Προέδρου του ΝΣΚ, εκδόθηκε η υπ' αριθ. 403/15-11-2018 απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, δυνάμει της οποίας προκηρύχθηκε η διενέργεια διαγωνισμού για την πλήρωση **56 κενών οργανικών θέσεων** Δόκιμων Δικαστικών Πληρεξουσίων στο ΝΣΚ την 25-02-2019 (ΦΕΚ 1389/Γ'/22-11-2018).

Στο διαγωνισμό που ακολούθησε **κρίθηκαν ως επιτυχόντες συνολικά 111 υποψήφιοι**, οι οποίοι κατατάχθηκαν στο σχετικό πίνακα με βάση τη βαθμολογία τους και ακολούθως ο πίνακας αυτός δημοσιεύθηκε νόμιμα στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης (ΦΕΚ 567/Γ'/12-04-2019). Στη συνέχεια, κατανεμήθηκαν 56 Δόκιμοι Δικαστικοί Πληρεξούσιοι του ΝΣΚ με βάση τη σειρά επιτυχίας τους.

Κατά συνέπεια, (111 – 56=) **55 υποψήφιοι, παρ' ότι κρίθηκαν ως επιτυχόντες κατά τη διενέργεια του σχετικού διαγωνισμού, δεν έχουν ακόμη διορισθεί**. Περαιτέρω, ενόψει του μεγάλου αριθμού αυτών σε συνδυασμό με τον αργό ρυθμό κενώσεως ή σύστασης νέων οργανικών θέσεων, **είναι πολύ πιθανό ένα μεγάλο μέρος αυτών να μην προλάβει να διορισθεί πριν από τη λήξη της ισχύος του πίνακα**, δηλαδή πριν από την παρέλευση έτους από τη δημοσίευση αυτού και ειδικότερα πριν από την 12-04-2020.

**5.** Η Ένωση οφείλει να **υποστηρίξει** τον αγώνα των εν λόγω υποψηφίων να διορισθούν, αφού:

α) Στην πανθομολογούμενη σήμερα τάση των πλέον αδύναμων και ιδίως των νέων δικηγόρων προς αποχώρηση από τον κλάδο της δικηγορίας αντιστοιχεί η τάση προς αναζήτηση ευχερέστερης και ασφαλέστερης επαγγελματικής αποκατάστασης σε συναφείς κλάδους. Έτσι, τα τελευταία χρόνια παρατηρείται αύξηση της ζήτησης σε διαγωνισμούς για κάλυψη θέσεων στον δικαστικό κλάδο, στην Εθνική Σχολή Δημόσιας Διοίκησης και σε ευρύτερες θέσεις της διοίκησης (βλ. διαγωνισμός για ΑΑΔΕ, διαγωνισμός για Δόκιμους Δικαστικούς Πληρεξουσίους σε ΝΣΚ). **Κατά συνέπεια, η προώθηση των συμφερόντων των υποψηφίων των διαγωνισμών αυτών λειτουργεί παραπληρωματικά προς την προώθηση των συμφερόντων των νέων και ασκούμενων δικηγόρων.** Περαιτέρω, σε μία εποχή που η χιλιοειπωμένη «υπερ-συμφόρηση» του δικηγορικού κλάδου συνδέεται με περιορισμούς στην πρόσβαση και άρα επαγγελματικό αποκλεισμό μερίδας των αποφοίτων νομικής, η προάσπιση των συμφερόντων των συναδέλφων που συμμετέχουν στους σχετικούς διαγωνισμούς διασφαλίζει μία «αποσυμφόρηση» χωρίς αποκλεισμό.

β) Ειδικά στην περίπτωση των επιτυχόντων του διαγωνισμού για Δόκιμους Δικαστικούς Πληρεξουσίους του ΝΣΚ εγείρονται ακόμη και **ζητήματα νομικής και συνταγματικής φύσης.** Πιο συγκεκριμένα, η διενέργεια νέου διαγωνισμού προς πλήρωση κενών οργανικών θέσεων του ΝΣΚ χωρίς να διοριστούν οι υποψήφιοι που ήδη κρίθηκαν ως «επιτυχόντες» στον προηγούμενο ενδέχεται να γεννά ζητήματα παραβίασης της αρχής της ισότητας, της αξιοκρατίας και της αρχής της χρηστής διοίκησης και δικαιολογημένης εμπιστοσύνης του διοικουμένου.

**6.** Ενόψει της ετήσιας ισχύος του πίνακα, δύο εκδοχές προς απορρόφηση των λοιπών επιτυχόντων είναι δυνατές:

- 1<sup>η</sup> εκδοχή: **διορισμός του συνόλου των επιτυχόντων πριν από την παρέλευση της ετήσιας προθεσμίας.** Καθώς όμως οι λοιπές κενές οργανικές θέσεις είναι λιγότερες από τον αριθμό των λοιπών επιτυχόντων και ο ρυθμός κένωσης των υπαρχόντων οργανικών θέσεων είναι σχετικά αργός, η μόνη δυνατή λύση είναι η **αύξηση των κενών οργανικών θέσεων μέσω της σύστασης νέων.**

- 2<sup>η</sup> εκδοχή: **διορισμός του συνόλου των επιτυχόντων μέσω ισόχρονης παράτασης της προθεσμίας ισχύος του πίνακα.** Ενόψει του αργού ρυθμού κένωσης των υπαρχόντων οργανικών θέσεων, η απαιτούμενη παράταση υπολογίζεται ότι πρέπει να είναι τουλάχιστον διετής (πλέον του ενός έτους προβλεπόμενης ισχύος).

Μεταξύ των δύο εκδοχών, προτιμότερη είναι κατ' αρχήν η πρώτη, αφού: α) η **αύξηση των οργανικών θέσεων** των λειτουργών του ΝΣΚ

συνιστά ανάγκη που επαναλαμβάνεται σταθερά στις ετήσιες εκθέσεις που υποβάλλει η ίδια η αρχή κατά το αρ. 3 του Ν. 3086/2002, ώστε μάλιστα τίθεται σταθερά πλέον στο κεφάλαιο που αφορά τα «χρονίζοντα ζητήματα» αυτής. Η ανάγκη αύξησης των οργανικών θέσεων οφείλεται εκτός των άλλων αφενός στο γεγονός της αύξησης των αρμοδιοτήτων των λειτουργών του ΝΣΚ με τη συνακόλουθη ανάγκη μεγαλύτερης κατανομής αυτών, αφετέρου της ανάγκης επιτάχυνσης της δικαιοσύνης με αύξηση των αντίστοιχων οργανικών θέσεων και δομών των δικαστικών λειτουργών. Εξάλλου, η ανάγκη αυτή αποτυπώνεται γλαφυρά στις επαναλαμβανόμενες νομοθετικές ρυθμίσεις προς αύξηση των προβλεπόμενων οργανικών θέσεων, όπως ενδεικτικά το αρ. 62 παρ. 3 του Ν. 4387/2016 και το αρ. 109 του Ν. 4472/2017, **β)** ο διορισμός των επιτυχόντων εντός της ενιαίας προθεσμίας του πίνακα πρόκειται να δώσει τη **δυνατότητα προς διενέργεια πρόσθετων διαγωνισμών στο εγγύς μέλλον.**

Διαφορετικά, η παράταση της ισχύος του πίνακα είναι τουλάχιστον προτιμότερη σε σχέση με την εκ νέου διενέργεια διαγωνισμού για τους λόγους που αναφέρθηκαν παραπάνω, καθώς και επειδή σε μία τέτοια περίπτωση το κόστος από την πιθανή δικαστική εμπλοκή θα κατέληγε να είναι και για το ίδιο το Δημόσιο δυσανάλογο.

**Ζ.** Τέλος, επισημαίνεται ότι στην περίπτωση του **προηγούμενου διαγωνισμού** που είχε διενεργηθεί το 2013 είχε δημιουργηθεί αντίστοιχο ζήτημα, αφού από τους 63 επιτυχόντες διορίστηκαν αρχικά μόνο οι 30 και έμειναν αδιόριστοι οι υπόλοιποι 33.

Κατόπιν δημοσιευμάτων στον τύπο, ερωτήσεων στη Βουλή, καθώς και επιστολή της ΕΑΝΔΑ, παρατάθηκε αρχικά η ισχύς του τότε πίνακα από τις 27-02-2015 έως τις 31-12-2015, ώσπου εν τέλει μέσω αύξησης των κενών οργανικών θέσεων διορίστηκε το σύνολο των επιτυχόντων.

**ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΙΚΑ, προτείνω το Δ.Σ. της Ένωσης να αποστείλει επιστολή προς: **α)** τον Πρόεδρο του Ν.Σ.Κ. ως εκ του νόμου αρμόδιο προς εισήγηση αύξησης των οργανικών του θέσεων κατ' αρ. 27 παρ. 3 του Ν. 3086/2002 και **β)** τον Υπουργό Οικονομικών, με την οποία θα ζητεί:**

**α) τη σύσταση νέων οργανικών θέσεων λειτουργών του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους προκειμένου να διορισθούν οι λοιποί επιτυχόντες του τελευταίου διαγωνισμού Δόκιμων Δικαστικών Πληρεξουσίων και**

**β) την παράταση της ισχύος του πίνακα επιτυχόντων των Δόκιμων Δικαστικών Πληρεξουσίων μέχρις ότου διοριστεί το σύνολο αυτών και σε κάθε περίπτωση για τουλάχιστον δύο (2) έτη.**

## ΣΧΕΔΙΟ

### ΕΠΙΣΤΟΛΗ

Της Ένωσης Ασκουμένων και Νέων Δικηγόρων Θεσσαλονίκης  
(Ε.Α.Ν.Δι.Θ.)

#### ΠΡΟΣ

1) τον Πρόεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους

2) τον Υπουργό Οικονομικών

Θεσσαλονίκη, .../.../.....

---

Αξιότιμε κ. Πρόεδρε,

Αξιότιμε κ. Υπουργέ,

όπως πολύ καλά γνωρίζετε, κατόπιν της με αριθ. πρωτ. 132117/03-09-2018 εισήγησης του Προέδρου του ΝΣΚ, εκδόθηκε η υπ' αριθ. 403/15-11-2018 απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, δυνάμει της οποίας προκηρύχθηκε η διενέργεια διαγωνισμού για την πλήρωση 56 κενών οργανικών θέσεων Δόκιμων Δικαστικών Πληρεξουσίων στο ΝΣΚ την 25-02-2019 (ΦΕΚ 1389/Γ'/22-11-2018). Στο διαγωνισμό που ακολούθησε κρίθηκαν ως επιτυχόντες συνολικά 111 υποψήφιοι, οι οποίοι κατατάχθηκαν στο σχετικό πίνακα με βάση τη βαθμολογία τους και ακολούθως ο πίνακας αυτός δημοσιεύθηκε νόμιμα στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης (ΦΕΚ 567/Γ'/12-04-2019). Πλην όμως, από τους ως άνω 111 επιτυχόντες οι ..... δεν έχουν μέχρι σήμερα διορισθεί.

**Επειδή** κατά το αρ. 30 παρ. 2 εδ. β' Π.Δ. 238/2003 η ισχύς του πίνακα επιτυχόντων ορίζεται ενιαύσια με αφετηρία τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης, ήτοι ισχύει έως την 12-04-2020.

**Επειδή** ο ρυθμός κένωσης των υπαρχόντων οργανικών θέσεων των λειτουργών του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους είναι σχετικά μικρός, με αποτέλεσμα να προκύπτει βασιμώς ο κίνδυνος ορισμένοι εκ των ως άνω επιτυχόντων υποψηφίων να μην προλάβουν να διοριστούν προ της λήξης της ισχύος του πίνακα.

**Επειδή** εξάλλου η αύξηση των οργανικών θέσεων των λειτουργών του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους συνιστά ανάγκη που επαναλαμβάνεται διαρκώς στις ετήσιες εκθέσεις που υποβάλλει η ίδια η αρχή κατά το αρ. 3 του Ν. 3086/2002, ώστε μάλιστα τίθεται σταθερά πλέον στο κεφάλαιο που αφορά τα «χρονίζοντα ζητήματα» αυτής. Άλλωστε, η ανάγκη αυτή επιτείνεται από την διαρκή αύξηση των αρμοδιοτήτων των μελών του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, την προϊούσα εξειδίκευση των τομέων του και την ανάγκη επιτάχυνσης του ρυθμού της δικαιοσύνης. Η τάση αυτή

αναγνωρίζεται εξάλλου έμμεσα και από τον ίδιο τον νομοθέτη, ο οποίος έχει προβεί αλλεπάλληλα σε αύξηση των οργανικών θέσεων τα τελευταία χρόνια (βλ. ενδεικτικά αρ. 62 παρ. 3 του Ν. 4387/2016 και αρ. 109 του Ν. 4472/2017), χωρίς όμως αυτές να είναι επαρκείς.

**Επειδή** οι ιδιαίτερα ανταγωνιστικές συνθήκες που επικρατούν στο δικηγορικό κλάδο σε συνδυασμό με το εκκωφαντικό έλλειμμα κοινωνικής προστασίας προς τα πλέον ασθενέστερα μέλη αυτού, οδηγούν πολλούς συναδέλφους και ιδίως νέους δικηγόρους σε ουσιαστικό αποκλεισμό και κατ' επέκταση στην αναζήτηση συναφών επαγγελματικών προορισμών, όπως ο διορισμός στο Νομικό Συμβούλιο του Κράτους. Κατά συνέπεια, η μη ευδοκίμηση του αγώνα των υποψηφίων παρ' ότι έχουν ήδη κριθεί επιτυχόντες καταλήγει να επιτείνει ασύμμετρα το ως άνω επαγγελματικό αδιέξοδο.

**Επειδή** η τυχόν διενέργεια νέου διαγωνισμού προς πλήρωση κενών οργανικών θέσεων του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους χωρίς να διοριστούν οι υποψήφιοι που ήδη κρίθηκαν ως επιτυχόντες στον προηγούμενο είναι αντίθετη προς την έως σήμερα καθιερωμένη πρακτική, ενώ εξάλλου γεννά ζητήματα παραβίασης της αρχής της ισότητας, της αξιοκρατίας και της αρχής της χρηστής διοίκησης και δικαιολογημένης εμπιστοσύνης του διοικουμένου.

Για τους λόγους αυτούς, ως φορέας εκπροσώπησης των συμφερόντων των ασκούμενων και νέων δικηγόρων ζητούμε:

**α)** Τη **νομοθετική σύσταση νέων οργανικών θέσεων** λειτουργιών του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους και τον **άμεσο διορισμό** σε αυτές (καθώς και στις υπάρχουσες που στο μεταξύ κενώνονται) των αδιόριστων επιτυχόντων υποψηφίων του τελευταίου διαγωνισμού Δόκιμων Δικαστικών Πληρεξουσίων μέχρις εξαντλήσεως του σχετικού πίνακα επιτυχόντων πριν από τη λήξη της ισχύος του,

**β)** Τη **νομοθετική παράταση της ισχύος** του πίνακα επιτυχόντων Δόκιμων Δικαστικών Πληρεξουσίων που δημοσιεύθηκε στο ΦΕΚ 567/Γ'/12-04-2019 μέχρις εξαντλήσεως αυτού και σε κάθε περίπτωση για δύο (2) έτη από τη λήξη της ισχύος του.

**Για το ΔΣ της ΕΑΝΔΙΘ**

**Η Πρόεδρος.....Η Γραμματέας**

**Κατερίνα Τσιαμπέρα.....Ελένη Χατζηγιάννη**